

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. швдн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в прясю 500 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голандії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Не забудьте, що найдаліше до дня 25. грудня ц. р. мусите викупити свою будинкову полісу в „Дністрі“ на 1930 рік, бо інакше забезпечення Ваших будинків перейде по закону в цілості до ПЗУВ.

Кооперація й інтелігенція.

Львів, 18. грудня 1929.

Вже в попередніх статтях „Діло“ засовувало тезу, які важні перестрої відбуваються нині на господарському полі, як переводяться концентрації капіталу та яку велику роль може й повинна відіграти в цих подіях наша кооперація, як чинник господ. організації наших широких продукуючих мас для їх господ. охорони. На значіння розвитку кооперації для Польщі звернув увагу П. фінансовий дорадник Девей в останньому звіті за третій квартал 1929 р., вказуючи польському грядові на кооперацію як на кончею допомогу для розбудови.

На кооперацію звернули у нас також немалу увагу жиди, найбільше зорієнтовані в господ. житті, головн. на творення кредитової і торговельної діялки. Творять її по містах. У міських осередках основуються жидівські товаришні склади, які є гуртіями для поодиноких членів сільських крамарів, а кредитова кооперація є мотором для торговельної. Однак це для жидів задала їх розсіяння по селах не дуже легка конструкція. Не можуть конкурувати як слід з нашими кооперативами по селах, вони затрачують усеж такі свої дотеперішні торговельні сили. Тому в підноситься нині шораз то маршантський голоси проти нашої кооперації. Ось недавно виголосив сенатор Ротенштайн на комісії для жидівських питань при „Інституті для дослідів національних справ“ реферат про роль жидівської торгівлі в господ. житті Польщі. В ньому сказав він м. ін., що нині 1 мільон 800 тисяч жидів, тобто 0,5 проц. усього жидівського населення в Польщі, заняті у торгівлі і то головн. в дрібному крамарстві, падають в міру розвитку кооперації. При цьому зазначає, що головн. у Сх. Галичині мусить жидівське населення під впливом широкого зросту українських кооператив покладати масово українські села і втікати до міст. Але й у містах починає їм бути за тісно.

Виходить з цього ясно, що наша розбудова кооперації є на правильних шляхах.

Однак наша кооперація знаходить рішуче за мало зрозуміння серед нас самих і тому починає після повального розгону шораз більше кульгати. Аби причини цього явища були нам ясними, погляньмо собі навести для порівняння чеські голоси, тому розвивалася перед війною з повним успіхом чеська кооперація. Ось що говорить про неї провідник чеської кооперації інж. Кліндера:

„Недавно — лише рік і однієї з багатьох статей на тему кооперації — читав мене в міжнародному хліборобському Інституті в Римі делегати інших держав, яким разом хліборобська кооперація досягла в нас такого розмаху, розвитку в такому апарату на розвиток чеського господарства. Я відповів їм ось так: Ми, чехи, були вже від самих кооперативних початків у тому шасливому повоєнні, що майже в кожному селі найшовся хлібороб, гуртків, співників чи ремісників, що похитались на міру кооперативної ідеї для господарського і соціального розвитку чеського народу, віддавши повно кооперативній ідеї, став її апостолом і посвячував їй з повним захопленням усе свій вільний час, усі свої здібності, без найменшої претензії на винагороду. Нагородою для них був гарний засіді їх кооперативної діяльності.

З цієї підготовчої праці вирости також і кооперативні основи, а вони пізніше великі услуги у систематичній організації праці, в спеціалізації спеціалістів і кредитів, у реалізації чинностей та в спеціалізації всіх продукційних і торговельних галузей. Знав же наш Центр кооператив стався головним мотором для цих понад 10000 сільських жінок — місцевих кооператив.

Але найважливішим чинником їх розвитку було шасливий ведучий доросту. Кооперація, а не менше також і інші осередки, докладали все і всілякі старання, щоб саме молодь брала участь у кооп. житті, щоб підучувалася, а в який, як треба буде вступити старших, щоб вони не відставали замість їх місця і ситуації в їх сіль-

ВСІ купують столову заставу, як сервіси, скло, кришталі і всяку порцеляну, краву і заграєничну, як також ножі й вилики Фражета у фірмі

ОЛЕКСАНДРА ОНІСЬКА
Львів, вул. Галицька 20
724 Телефон ч. 69-73. 10-7

ди, щоб вела кооперація бачити до мети. Натія кооперації вдалося вловити зацікавленість молоді господарськими питаннями, чого доколом нинішній господарський розвиток“.

Читаючи це, ми так і бачимо недовіри в наших кооперації. Маємо під Польшею майже півтора мільона продуцентів, головн. хліборобів. Маємо землі, які можуть подвоїти родючість, маємо безліч сирівців до вижиткування, маємо мільони аборонних людських рук до продуктивної праці, до використання всіх можливостей продукції і побільшення дбл. Але ці землі добра марнуються, робучі сили тратять пребагато часу на голодному безділлі, нужді, клопотах, деморалізуючих залежності. Значить, кооперація має безмежне поле до діляння. Та ми, інтелігенція не бачимо ні тих джерел праці і немов однієї переходимо поруч них, ні тих безробітних, бо не доцільно ваги кооперативу. А не бачимо тому, бо хоч ми і є синами тих дрібних продуцентів, то дістаючи їх коштом наше вишколення, стаємо консументами і поволі стаємо на точці поглядів консументів. З часом затрачуємо спільноту інтересів з тими, що допомагають нам до освіти й вишколення. В господарських питаннях не ахоломо в їх положення. Не прикладаємося до того, аби побороти голод, нужду, але приймаємо чужі нам погляди, погляди консументів, усе одне: східні чи західні, погляди не нашого походження. І на них поглядаємо як на спасіння нашого народу, а не на істотних потреб нашого села, продуцентів. І тому саме ми, в більшості селянські сини, вже так далеко не живемо селом, що й не бачимо того, в чому саме лежить інтерес села. Цим і можемо пояснити собі те, що стоїмо надто далеко від такої життєвої нині на селі потреби, як кооперація, від зрозуміння ваги цієї величавої хліборобської будови. Тому саме така мала наша в ній участь. Тому нині учі-

Дім Глинянських Килимів
фірми А. ПІР, Львів, пл. св. Духа
поручає килими й коври з чистої вовни на догідних умовах сплати.
УВАГА: Зі складом при вул. Трибунальській не має нічого спільного.

середніх шкіл не дістають відомостей навіть про основні ідеї нашої кооперації, не то про організацію чи техніку. Ні дома ні в школі про це не довідуються, ані ніхто поза школою не абуджує в них зацікавлення до тих справ. А студенти нинішніх шкіл, а сільська молодь? Хіба припадок або дійсно крайня положення наже їм шукати хліба в кооперації і шойно тоді вони нею зацікавляються.

Каже дехто, що цьому винен наш кооперативний світ. Бо ось наприклад: киньте оком на числа „Службовника“, органу приватних урядовців, головн. кооперативних, а там найдете статті, лиш на алободівні теми, що хіба песимізм та не довіря ширить до наших кооперативних та інших установ. Шкурні інтереси споживачів помагають там як духовна пожива для тих урядовців, що будують кооперацію, і нічого більше. Не очевидно промах когось часоспису. Та на весь кооперативний світ не належить так дивитись. Кооперативні робітники-урядовці, обтяжені аж надто буденною працею, серед альяментних винагород, серед перешкод з боку аналітич нам усім чинників, стають з часом звичайним тяглом у ярмі. І поглядають їх треба, що при байдужності загалу наших інтелігентних кругів витримують на дусі, та ще й не поширюють. Очевидно, вони не в силі дати всі потрібне для села. До цього треба всіх нас, усіх нашої інтелігенції і шойно тоді, коли всі зачнуть жити потребами села, думати категоріями продуцентів, коли станемо до будови кооперації, зрозуміємо у нас з духовного пробудження масової молоді, коли дпровазимо до того, що саме в кооперації буде сільська молодь виростати на майбутній сильний, характерний, хліборобський елемент, — тоді кооперація, організована й велена енергією наших продукуючих мас, стане справді сильним забором у боротьбі за наше господарське півзволнення.

М. Творидло.

Єдиний фронт.

(З нагоди місяця „Просвіти“).

Прага, грудень 1929.

В сучасному житті все ширше застосування знаходить принцип — „а єдиний — сила“. Цим принципом визначається не тільки кооперативний рух, але ним переймаються також інші діялки суспільного життя. Великий здвиг в цьому напрямі помічаємо, напр., на науковій полі, де постійно зростають організації, що ставлять своїм завданням об'єднати наукові сили на ґрунті спільної праці чи спільних інтересів у певній галузі знання як в межах своєї держави, так і у всесвітньому розмірі.

Для ілюстрації цього твердження обмежуся декількома прикладами з поля педагогічної науки. За останній час повстали тут такі організації, як „Міжнародне Бюро в справі вихованців“, „Міжнародна Ліга нової школи“, „Всесвітня Федерация Педагогічних Спілок“ і т. д. Анальогічне явище помічаємо й на культурно-просвітнім полі. Для прикладу назову тут одну організацію міжнародного значіння, як „Всесвітня Асоціація в справі освіти дорослих“, що в серпні ц. р. організувала в м. Кембриджі перший всесвітній конгрес. Майже в кожній країні повстали або повстають організації, які намагаються об'єднати всю культурно-просвітню працю, що провадиться на терені певної країни.

Серед таких організацій особливо визначається своєю діяльністю „Народно-просвітний Інститут ім. Масарика“ в Празі (Masarykův

Lisov'ichovni' Ustav), який притагає до себе все більшу увагу з боку сусідніх і навіть далеких держав, що виявляється в формі командировання своїх представників для ознайомлення зі структурою й діяльністю цього Інституту.

Попередником Народно-просвітнього Інституту в Празі був „Освітній Союз“, що повстав з початком 1906 р. та складався з центральних чеських просвітних організацій.

7. березня 1925 р., в день 75-літніх народних прайдента Масарика, повстав Інститут, перебравши до своєї диспозиції від свого попередника як матеріальні засоби, так і культурні сили, що провадили просвітню працю в центрі й на місцях. В день відкриття Інституту Масарик помертвував йому 4 мід. чеськ. корон з національного фонду свого імені, і це, розуміється, сразу поставило Інститут на міцний ґрунт.

Народно-просвітній Інститут, згідно зі своїм статутом, є центральною дорадчою установою для культурно-просвітніх інституцій в Чехословаччині, знаходиться з ним у постійній зв'язку, виявляє ініціативу щодо їхньої діяльності та подає їм всяку допомогу. З-правди Інститут безпосередньо не займається просвітньою діяльністю; він лише засновує візирцеві просвітні інституції. Інститут складається з основних членів, якими в даний момент є п'ять культурно-просвітніх організацій всеродявного значіння (Робітничі Академія, Словацька Матиця,

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНИШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16.

КОВДРИ, КОЦИ І ПОЛОТНА.

НА МУЖЕСЬКІ ОДИННЯ

ВОНИ КРАЄВІ І АНГЛІЙСЬКІ

У ВЕЛИКОМУ

ВИБОРІ.

„Вільне сільське навчання“, Центральна робітнича школа та Чехословацьке Т-во Соколів) та з цілої низки місцевих культурно-просвітніх організацій, що прилучилися до Інституту (Přidružení členové), накінець, з фізичних осіб беруть участь на загальних зборах Інституту через представництво (один представник на 20 фізичних осіб).

Не буду тут докладно зупинятися на діяльності Інституту, — подам лише найголовніші дані. Так, у бібліотечній справі Інститут щорічно надсилає незможним громадам пожертви книжками (в 1928/29 акад. році надіслано 2485 громадам 47,194 книжок), організує для бібліотек курси та візди; в справі організації курсів і шкіл Інститут провадить в Празі Народний Університет, т. зв. Гусову школу, з якої протягом 1927/28 акад. року прочитано 325 лекцій при 26,345 слухачах, організує там же різні курси, музичні вечірки (в 1927/8 акад. р. муз. веч. влаштовано 22 з 3,467 слухачами), провадить курси заочного навчання (в 1928 р. було 12 курсів, на які записалося понад 15,000 осіб дорослого населення), має випозичальню філію для просвітніх кіно, допомагає в заснуванні й реалізації лялькових театрів, видає часописи („Вістник чехословацького народного виховання“ і критичний огляд дитячої літератури — „Uhor“) та різні публікації для культурно-просвітніх працівників, студіює різні питання з галузі позашкільної освіти, організує візди й наради в справі позашкільної освіти.

На переведення своєї діяльності Інститут витратив в 1927/28 акад. р. 2,563,245 ч. к.

Розуміється, у мене нема на думці порівнювати діяльність цього Інституту з діяльністю Т-ва „Просвіта“ у Львові, бо не треба забувати, що Інститут працює в умовах самостійної держави. Але всеж таки гадаю, що значно більше успіхів можна було б досягнути й у нас, коли б провести в життя той принцип, який покладено в основу Народньо-просвітнього Інституту в Празі, — себто об'єднати всі ці чинники, які працюють у нас на полі позашкільної освіти.

Думаю, що Освітній Конгрес, який відбувся у вересні ц. р. у Львові, наочно засвідчив його учасникам, що культурно-просвітня діяльність серед українського населення в Польщі більш за все потребує єдності щодо визначення напрямної в цій діяльності та планованості в її практичній переданні.

На мій погляд найкращим завершенням ювілейних свят з нагоди 60-ліття Т-ва „Просвіта“ у Львові, поруч зі збіркою книжого дару на просвітні потреби, є заснування, з почину Т-ва „Просвіта“, Культурно-просвітнього Союзу, основними членами якого могли б стати наші центральні, як „Просвіта“, „Рідна Школа“, „Союз Жінок“, „Ревізійний Союз Українських Кооператив“, Т-во „Сільський Господар“, Т-во „Взаємна Поміч Українського Учителства“ й ін.

Ст. Сірополко.

ЗА ОКЕАНОМ.

За тривку організацію української еміграції.

Як відомо, українська еміграція в Злучених Державах різниться в неодному від еміграції канадської. Коли наші люди в Канаді є в більшості фермерами, то в Злуч. Державах вони ще донедавна уважали свій побут за тимчасовий і думали, заробивши меншу чи більшу готівку, вертати до рідного краю. Щойно після вирішення Ради Амбасадорів з березня 1923 р. і після перемоги більшовиків над українськими військами українська еміграція в Злуч. Державах почала тривкіше організуватися, робити заходи в справі одержання американського громадянства, закуповувати ділянки землі, братися до різних бізнесів на ширшу мету і т. д. В цій справі анголосів недавно на річному засіданні головної управи „Об'єднання“ в Нью Йорку реферат генерального його секретаря д-ра Лука Мишуга. Референт поручав українській заокеанській еміграції, аби вона прямувала до того, щоб її політичне значіння в Америці було якнайбільше видне і слідне. В першу чергу повинні наші люди брати діяльну участь в обох головних американських партіях: республіканській і демократичній. Тому д-р Мишуга запропонував, аби в Злуч. Державах закладено українські „центральні клуби“ демократичної і республіканської партії, які старалися впливати на американські партії в тому напрямі, щоб вони зацікавилися українською справою в Європі і, можливо, навіть реагували на різні події на українських землях. По проекту д-ра Мишуги слід заснувати теж окрему організацію українських фахівців, бо дуже багато українських адвокатів, інженерів, учителів, лікарів і т. д. не мають в Америці ніякого звязку з рештою розпорешеного українського громадянства. Спе-

Дентист-стоматолог

Д-р Степан Дмоховський

Львів, Сикстуська 35. — Тел. 79-72.

Презентна дентистична техніка. — Порцелянові корони.

784

АПАРАТ РЕНТГЕНА.

281-50

ціальне товариство, що поставило собі за мету ширити здобутки української культури серед емігрантів, відігравало велику роль як чинник охорони української молоді перед американізацією і зберігало її перед цілковитим винищенням. Усі ці емігрантські організації вдержували звязки з українськими установами в краю і могли таким чином вести більше інтенсивну діяльність в напрямі збирання складок на старокраєві цілі.

Виступ Авраменка на концерті закарпатських українців.

Дня 21. листопада виступав славний український балетмайстер Василь Авраменко на концерті закарпатських українців у Бінгемтоні, Н. Й. Він сам танцював козака-запорожця, а також пописувався його маленькі школярі і школярки. Публики на концерті було понад 2,000 осіб і вся вона прийняла пописи Авраменка і його школярів з великим одушевленням. Слід зазначити, що й концерт складався переважно з вибраних кусників українських композиторів, які гарно віддав хор при закарпатській гр.-кат церкві св. Михайла в Бінгемтоні.

Побіда українського спортсменка в Філадельфії.

Філадельфійська преса радіє, що в боротьбі двох боксерів легкої ваги, яка відбулася недавно в Філадельфії, побіди в філадельфійців, Іван Дзялик. Дзялик бився цим разом з Кінгом Тутом з Миннеаполіс, Миннесота. Було 8 стріч. В 8-й Дзялик завдав своєму суперникові стільки влучних ударів, що той не міг уже в пору піднятися з долівки. Тому суд присудив побіду українцеві, Іванові Дзялику. Американська преса зазначає, що переможець української Спортивної асоціації кажуть, що Дзялик зробив великий поступ від останнього виступу, який був програв. Він тоді займав оборонне становище, а тепер визнаюче. Тепер він на-сильу тягнув противника до боротьби. Вони й заповідають Дзялику чемпіонство легкої ваги на цілу Америку.

Українець вибраний міським суддею.

В місті Іст Шикаго, Індіана, при виборах 5. н. м. вибраний суддею адвокат Михайло Гавран, українець родом з Оліфанту, Па.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямні!

О. ВОС. ЗАСТИРЕЦЬ.

Збитки Св. Миколая.

(Гумореска.)

Живіть, про котру повістимо, звадася тоді, як іще дівувала Аннуся. Дівчиною мешкала у своїх родичів ополадки найшого домітства та була молодого, гоного, веселого сусідкою. Її шанувала рідня, кланялись їй під церквою знайомі, а читальні та на аматорських виставах тупцювали біля неї молодці. Там грала вона неабияку роль; як сильна індивідуальність, накидувала хлопцям і дівчатам свою волю. Такі прикмети її характеру, крім її краси та чепурності, були мабуть причиною, що хлопців коло неї крутився рій. Та освідчити жінок не відважувалася.

Аннуся бачучи, що її судження це ідеальне за горами, за долинами, почала задумуватися, якби її журитися на свою будучину. Родичі біди і рідня велика. Рідко хто догине таку тугу у дівчати хіба... вуйко. А вона мала такого досвідченого вуйка. Звався він Михайло і був кімнатним малярем. Осв'їд і каже їй: — Ганусю, молись до образу св. Миколая, світи лампку, а всетаць зробить так, що вийдеш добре замуж!

Аннуся послухала вуйка і почала слати свої дівочі молиби до св. Миколая, запалювати перед образом у крешках, старих рамах то свічку, то лампку на оливі.

Так минуло чотири роки. Нареченого не було. Коли надійшло свято чудотворця о. Миколая, то стало воно для неї передмовним. Випаді і цього ранку знайшла вона під подушкою горішки і чеколетки в образю якогось лицаря, та це її не дивувало. В серию повстан сумнів, чи святий поможє в її горю. Як не спов ходила весь день, нудила собою, була гнівлива, коли-ж в третій години і 23 минут захопило сонце а родичів і рідні дома не було, бо хто вийшов до церкви й до знайомих а хто з молодих на сватанку або зі сваточками, тоді прийшла катастрофа

Аннуся хопила образ св. Миколая, отворила вікно і шпунтула ним у напрямі купів світу. Замкнувши борзенько вікно, кинулася гнівно на постіль. Лежала так довго, непорухно глядючи в стелю, коли почула стукіт до дверей. Прикинулася, що нема нікого дома. Та стукіт ставав шораз то голоснішим. Вітак почула два голоси мушкетерів. Один був це голос Бартошка сторожа каменя, що знав добре усі відносини і знав як стукати з успіхом. — Відчиніть! — кликав він — і то зараз! Не було ради. Аннуся пригладила волосся на голові, накинула на себе український вишиваний кафтан, прибрала милий вигляд і відчинила.

В тія хвилини почав другий незнайомий їй мушкетер кричати:

— А можна кидати мені в карк якимсь старим богомазом з рамами на яких сила цвяхів і... Кажучи це, придирнувся до вікна і голос його стих, стихав і замоки, коли лампа в сінях освітила Ганусю.

— Я знаю — відповів Бартошко — то, пане, св. Миколай, а вона дівчина не дістала видко жині бажаного даруночка. Найліпший був би для Аннуся наречений.

— Аннуся спустила очі серед такої несподіваної ситуації і не надумуючись проговорила: — Не гнівайтесь, мій пане.

Та той „мій пане“, як це навіть львівська преса повторила а перетрим і суд ствердив, звався Петро Муха. Був трамвайником. Та що скажете, добрі люди, до того, що коли св. Миколай тріпнув його своїми раменами в карк, нагнав йому любові до гарної Аннуся. З нею він оженився. Жив щасливо дочекався троїх дітей і амансував на кондуктора.

Кілька літ пізніше, як діти підросли, знов наближався день о. Миколая. Кондуктор Петро Муха зробив жинці несподіванку, бо вона знайшла ранком біля подушки українську „Біблію“ в перекладі Куліша-Пулюя. Петро був патріот і

вірно міркував, що охоча до книжки його Аннуся буде читати Св. Письмо дітям і так буде їх „богоугодно“ виховувати.

Та св. Миколай його засмутив і то неабияк. Пані Мухова втішилася дарунком, але з притадила собі, що її товаришка Агнешка згадувала, що в єзуїтським костелі перестерігали перед читанням св. писма „на власну руку“. Радилі їй люди, піти до знавців св. Писма. І хтож би міг подумати, що Анну заведуть до дослідників св. Писма, які як відомо творять релігійну секту? Секторі втішені кондукторкою-неофіткою, анголосили до неї в своїй молитві проповідь, запросили на нові досліді св. Писма і обдарували Анну кільканадцятьма сектантськими брошурами і величезною чорною книгою, своєю Біблією.

Бабі повернулося в голові. Господарство почала занедбувати. Обіду не було на час, бо газдиня ходила до „секти“.

Одного разу синок П. Владко, скопив зі шкоти, розбив ніс, п'ять тарелів і вагу. Молодий його братчик забавився в різанику: розпорів перину, а пірня напхав в нові штани тата, бо робити так кобаси. В хаті стало пекло. Анна намовляла Пелю, щоб також пристав до „бабачів“ св. Писма. А коли одного дня пів до 6 год п'єтором у часі обіду пані кондукторка повторила своє домагаання, щоб муж „пішов“ до секти, тоді не стало вже Петрови терпіння. Добрий муж вибив жинку піткою до замітання на велике агітвання дітей і усіх льокаторів того дому.

Провідник дослідників св. Писма порадив заплаканий Анні, щоб внесла скаргу на мужа до суду, на підставі св. Писма, а саме того місця, яке оповідало, що Фараон казав убивати жидівські діти, а Бог не допустив до смерті Мойсея.

В „третьої секції“ велич судді Анні присягати, що муж, Петро Муха, кондуктор, побив її.

Анна вийшла від пахи велику Чорну Біблію і штатами зі св. Писма доводила світлому суду

Із гумористики нашого політичного життя.

Від трагічного до комічного тільки один крок. Наша боротьба за визволення це річ аж надто поважна, а життя української еміграції, що десяти літ тиняється по чужині, це справа дійсно трагічна, але і в цьому емігрантському житті помічаються факти, які мусимо трактувати як гумористичні явища, що нажалі деяким мало поінформованими особами серед чужинців трактуються поважно. Як це вже відомо, на еміграції проголосив себе „гетьманом усієї України“ самозванець, політичний авантюрист Полтавець-Острияниця. Від кількох літ цей „гетьман“ товчється по Європі, як Марко пролетарій, навіязує звязки з ріжними, навіть підозрілими чужинськими політичними чинниками, втягає у свою аферу голівно чеських і німецьких клерикалів, обіцяючи їм фантастичні концесії на Україні на випадок здобуття гетьманського престолу у Києві. Кожний крок „гетьмана“ Острияниці кінчиться компромітацією української справи, бо чужинці, які в першій хвилині дають себе часто обманути і навіть фінансують його акцію (напр. чеські католики та фашисти) то в короткім часі пізнають вартість цієї гетьманської самозванчої кліки і нажалі починають бачити в дуже чорнім світлі не тільки роботу Острияниці, але й роботу інших емігрантських угруповань. Недавно ще чеська преса розписувалася багато про головного ад'ютанта „гетьмана“ Острияниці „генерала“ Горбанюка і подавала до прилюдного відома, що Горбанюк не є жалким генералом, а звичайним фрейтром російської армії та що його політичний світогляд це світогляд громадянського писаря зпід Полтави.

Свого часу голосна була у Празі подорож дипломатів Острияниці до Муссоліні до Риму, яка скінчилась тим, що ці дипломати доїхали до Італії, а на поворот не мали грошей та грозна їм те, що „будуть вертати пішком і тільки при допомозі нових політичних шантажів ці мандрівники здобудли гроші на білети і вернули до Праги, де однією їх працею є кавар'яні інтриги та сплетні.

Але хоч групка прихильників Острияниці компромітуючи себе на кожнім кроці, звела свою роботу до оперетковості, то всеж вона виявляє далі свою активність, а щедрий гетьман Острияниця майже що-місяця іменує в Празі нових генералів, полковників (із бувших фельдфеблів), які розсилають по часописах свої портрети в генеральських мундурах, а на виставі в одного фотографа в Празі можна бачити і сьогодні портрет „гетьмана всієї України Полтавця Острияниці“ у козацькій гетьманській киреї.

В останніх часах „гетьман“ Острияниця розіслав чужинській пресі та німецьким політичним діячам своє письмо, якого зміст подаємо в скороченні, жалуючи місця для цієї не-

ві, що присягати не вільно і вона не буде присягати Богу образити. Суддя погровав їй арештом. Вона відповіла гордо, що радо стане мученицею „реаліст дослідників св. Письма“. Суддя покликав вольного. Та адвоката обох сторін почали їй роз'яснювати, що має право не визнавати супроти мужа. На це з боєм серця згодилася. Суддя ухвалив задля недостатків свідків трамвайного кондуктора, мужа сектарія Анни, але почув його при тім, щоби жінки не бив, бо це її болить. Петро Муха поликував судді за відхилення від кари, але просив, щоби суддя відобразив жінці „ту чорну біблїю, бо баба буде далі вярвати і обд аварить по заході сонця“.

Нам стало жалі бідного а доброго мужа. Бо асе-ж то наш земляк. Ми йому щепнули до вуха: — Папе кондукторе, помирїться покищо зі жінкою, даруйте їй усе, але подбайте за рік про інший далі неї дарунок. П нехата дається вилічити чим іншим. Ви мулярний муж... Розумієте?

На днях стрінув я Петра Муху. Я адинувався, бо три чверті року його не бачив. Він став тепер такий веселий і голий, як колись була його Анна у початках її дівування. — Знаєте — сказав він мені. — Моя жінка встала перед самим снігом Миколаєм новий дарунок — і трохи засоромлений докинув — Бог нам дав сина. Тепер жінка така занята любово дитиною, що й не вгадає про свою секту. Ніде не входить, обд є на час, а діти ліпше виглядають. Добре-ж мені порадили.

— Охрестїть сина на ім'я св. Миколи — сказав я, прощаючись з чесним мужем Аавусе! — бо там св. Миколай розвеселив вас і вашу жінку справив на правдну дорогу, яка є вірна і в українським перекладах св. Письма.

Навіть джентельмен

не є забезпечений від простуди і скільки нехай не знає/одно! до двох таблеток

ASPIRIN

щоби знова віднаести доскона- лий стан здоров'я.

Жадати таблеток Aspirin в оригінальній опакуванні з червоною перепаскою зі знаком

Важко

ПІЛІА: 6 штук зов. 1-10 — 20 штук 2-75

До набуття в аптеках.

серйозної емігрантської афери. Фірма блякети цього письма така:

„Полтавець Острияниця, гетьман всієї України по правім і лівім боці Дніпра, та вожд козаків“, а зміст листа говорить, що „Президія Українського Громадського Комітету у Франції, Президія Українців чужинської легії, Найвища Команда Українського Козацтва, поставили собі за ціль наближення України до Німеччини. На засіданні 23 ц. м. в Парижі під головуством гетьмана фон Острияниці постановлено звернутись до визначніших німецьких осіб та організацій з проханням піддержати матеріально працю українського визвольного руху. Гріш, зложений на ту ціль, принесе в майбутнім німецькому народові ще й користі.

Під цим письмом підписаний „гетьман“ Острияниця і його дипломати та штабові-генерали: Д. Гулай, Е. Циммерман, міністр Жеребко, міністр Алешко, Кучерук і секретар Вагнер.

А в протоколі із цього засідання говориться, що на початку нарад гетьман Острияниця прочитав міністрам свої довірочні накази, а відтак прочитано письма та відповіді, з яких видно, що Німеччина не дуже то хоче піддержувати фінансово самозванця-гетьмана.

Прочитано також заяву, яку президент міністрів від імені Острияниці вислав урядам європейських держав та маніфест, що буде висланий посольствам ріжних держав світа. У-

ФРЕДЕРІК М. ДЖОВНІЗ.

Як я був св. Миколаєм.

Науку а якоїсь історії подається звичайно при пілї, але цей раз дозвольте мені подати її тепер: не вбивайте віри дітей у св. Миколає! Заховуйте живого ту прегарну казку. Вона робить недалеко Радіо милозвучно, голосною й величавою поезією!

Наші діти мусять, на жалі, надто скоро стрінутися з буденним, важким життям і його численними розчаруваннями: тому лишть їм далі ту гарну казку про доброго св. Миколає, що являється з білою бородою, в червонім строю, з ріжними дарунками.

Коли я був без праці, предложено мені, щоби я був св. Миколаєм у відділі забавок в одній великій брамниці. Отже там я є саме тепер у відповіднім строю. Часом сміюся, а часом мало не плачу...

Та фірма уладила велику піч з широким „коміном“ і під часу до часу я сходжу туди і мішком повним забавок, призначених до поділу між дітьм.

Ось бачиш, дураку! — говорив якийсь хлопчик до свого брата. — Ти говориш, що то татко був св. Миколаєм, а я таки знав, що то видумка твоя!

— Святий Миколає, чи можу тепер дістати якийсь давунок, бо ти тамтого разу забув до мене зайти? — Владаючи чорні очі вдовидилися сльозами; малі уста дрожали. Я хотів уже й спитати, чи була чимось дівчинкою, коли щось припсовано моєю єдинстві на її матір. Вона була в гли-

хвалено вислати письмо до уряду УНР (Львівського) з протестом проти його польонофілської політики і до гетьмана Скоропадського проти його русофілської політики та порішено спробувати поставити український визвольний рух під протекторат Франції без посередництва Польщі та Росії.

Не знаємо, як погодити цей факт, що уряд Острияниці хоче дістати від Німеччини допомогу та наблизити Україну до Німеччини, а рівночасно піддати українську визвольну боротьбу під протекторат Франції, але знаємо тільки одно: що для української справи булоб краще колиб усі ці міністри, генерали та полковники із штабу та уряду Острияниці, використали були свій побут на еміграції на закінчення матуральних курсів та здобуття якоїсь освіти, так як це роблять інші емігранти, а високу політику лишини особам більше компетентним до цього, більше зрілим, досвідченим і поважним.

З харківської опери.

Вистава опери Анатолія Вахнянина „Купало“.

„Купало“ Анат. Вахнянина адобув на прем'єрі в харківській державній опері у дні 5. грудня велике повозження. Виступили в опері першорядні сили: Литвиненко-Вольгемут (сопран), Голінський (тенор), Поторжінський (бас), Будянич (барітон). Побіч них у помешних ролях співали: Дніпровська (мецосопран), Волинєць (тенор), Васюта (бас). Незвичайно симпатично вишила себе трійка „внухів“ (Глухівська, Підлісна, Калужина). Диригував претарною оркестром Маргуліс, а від дня 16-го грудня веде оркестр композ. Вернівський, оба визначні артисти з своїм фахом Хори вишколював хормайстер О. Попов. Режисерував постановку опери неабиякий факхонець С. Каргальський. Балет виставлено під провідом П. Крестова. Багато напрацьовалися при постановці опери Овчинників і проф. Польфоров, що оформлював програму. Прекрасні сценічні декорації дав проф. Петрицький. Цілість випала величаво.

Про поводження опери найкраще говорить факт, що її вже виставлено при бітком виповненнях саль п'ять разів (5-го, 8-го, 10-го, 12-го і 16-го ц. м.), а в місяці грудні піде вона ще в днях 21-го, 23-го, 25-го і 31-го. Всі білети на виставі в грудні вже випродані.

Радіо на прем'єрі завело. Короткі філи слабо віддають оперу, а довгі філи можуть їти головно в пердію, коли радіо не передає політичних вистей.

Рецензія опери в загальному прихильна. Критики стверджують, що опера давня, класичного типу, зовсім не модерна, однак признають, що вона дуже мелодійна і має забезпечений великий успіх. Так російський „Пролетарій“ заявляє, що в ній „багато серця, оригінальної мелодійності, старої, найліпшої театральності і прекрасних хороших точок. „Купало“ найде скоро дорогу до слухача і буде мати великий успіх“ (7. грудня 1929 р.). „Харьковский Пролетарій“ заявляє, що „для Вахнянина, як композитора означеної епохи, характеристичним являється прямування

бівні жалобі. І я зрозумів. Я ушасливив ту біду маленьку.

Малий, пузатий хлопчик сплинувся коло мене в святочно дивився. Потім почав плакати. Чому? Хлипаючи говорив: „Ти за в-великий і не в-вільеш крізь комин у м-моєї кімнати!“ Я сказав йому, що вмію стати й малим і це його потішило.

Ах, ті запити! Кажу вам, що деякі вміють добре ловити. Якийсь хлопчик спитав мене, скільки коминів я вже пройшов. „Мільони, мільони!“ — я відповів. Він насунув брови, подумав, а опісля сказав: „Як можна так брехати!“ Я був адово-лений, коли він відійшов.

— А куди ти підеш, коли вже порозносив усі дарунки? — спитала мала дівчинка. „Опати“, я сказав їй. „А де ти мешкаєш?“ питала вона далі. „Зараз коло Алі Баби в краю казок“, — я сказав їй, на щастя, це її вдовольнило.

— Так, моя любе, — говорив я іншим дитині, — я хожу по перших дахах... Ні, я не схочу... Так, я вмію алаати коминю до кімнати... Ні, я не помішаю дарунків... Так, я сам собі пошу мішочок а дарунками. — Я був адово-лений, коли вже смігивився той вогонь перекресних питань.

— Прошу, чи можу дістати цього разу б-лого крілика? — питав малий хлопчик. Його батько, кинув мені значучо головою, а я сказав, що буду про це пам'ятати. Деякі діти приходять і два рази і при других відвідинях приносять мені веселіє спис річей, яких вони бажають.

З англійського подав

Корнеліо Явоніський.

до великих музикальних форм, до високонявної техніки і збереження в музикальних творах національного, народного кольориту" (5 грудня 1929 р.). Як бачимо, російська преса поставилася до опери дуже прихильно.

Голоси української харківської преси, також в загальному дуже прихильні, постарався подати окремо.

Уневажнення виборів у сандомирській виб. окрузі.

Велике враження в політичних кругах викликало уневажнення виборів у сандомирській виборчій окрузі, яке оголосив для Навишній Суд у Варшаві. В цій виб. окрузі, що обіймає повість Сандомир, Пильчів (Стопниця), вишло двоє членів з „Визволення“, двоє з ППС і один зі „Строніштва Хлопського“. Зате ця округа була одна з тих нечисленних, де ББ не здобув ні одного мандату. Навишній Суд перешле своє рішення про уневажнення цих виборів міністерству внутрішніх справ, яке має зарядити нові вибори в цій окрузі до 14 днів. Уневажнення цих виборів — це перший такий випадок в історії польського парламентаризму.

Натомість на тому самому засіданні Навишній Суд відкинув протести, внесені проти переведення виборів у 4 інших округах, а саме: у Влоцлавку, Торуні, Грудзьондау і Овенціянах.

Сенсаційні документи з останніх літ перед світ. війною.

„Н. Фр. Прессе“ повідомляв, що у Відні в архівах виявлено нові цікаві документи, що торкаються тайних нарад між німецьким цисарем Вільгельмом II і болгарським королем Фердинандом. Нарата ця відбувалася 28. жовтня 1913 року, а брав у ній участь також граф Берхтольд. Предметом наради були балканські справи. Якраз тоді між балканськими державами планував воєнний стан і Берхтольд докладав усіх зусиль, щоб не допустити до помирення балканських держав, а навпаки, в інтересі Австрії загострювати балканські конфлікти шоразд до більше.

Цисар Вільгельм II, залевняв на нараді, що війна в найближчих роках неминуча і що в дій війні прийде до рішучої розправи між славянським світом, що хоче опанувати Балкан, і світом германським. В останніх роках славянство зміцнилося, головню через скріплення Росії. Але славяни не є створені до панування тільки до зауваження і саухання, тому всіх славян можна об'єднати в австрійській монархії, бо якщо славяни сподіваються визволення від Білгороду чи Москви, то ті надії можна розвинути. Навіть Сербію, на думку Вільгельма II, можна би підчинити під впливи Австрії, якщо Австрія дасть сербам те, чого вони потребують, певно гроші, дійськове вишкодження та поліпшення торговлі.

„Якщо вам буде треба в цій справі допомогти, то я витягну шаблюку“ — сказав Вільгельм II, зображуючи шаблюкою: — „Якщо Білгород не погодиться, то треба його збомбардувати і так довго тримати під окупацією, аж воля наша буде виконана“ — додав Вільгельм.

Вільгельм дуже оптимістично дивився на висхідний: він мав відомість, що на випадок війни в Росії вибухне революція, а коли граф Берхтольд замітив, що на випадок революції в Росії, також в Німеччині захищається монархістичний лад, то Вільгельм заперечував, що революція в Німеччині є неможлива і що Німеччина мусить побити.

„Н. Фр. Прессе“ гостро критикує пляни Вільгельма, називає їх військовими та фантастичними і підкреслює, що Вільгельм II. дуже слабо орієнтувався в політичних справах.

На організаційному фронті.

СКІЛЬЩИНА.

В останніх місяцях відбув посол Максимович еїча й організаційні наради: 21. IX. в Лавочині, 27. IX. в Ковові, 13. X. в Жувані, 14. X. у Вишні. Віча й наради мали рівноправний характер і були дуже численні. До соймових виборів вложено у Скільщину мало праці і тому верхівниця з невідомості підтримували підчас виборів одинок. Тепер становище значно змінилося. З одного боку місцеві священики і сільські селяни забираються до поважної праці над освідченням народу, а з другого — саме життя вчить верхівницю і вказує їхні помилки. Перед виборами їм обіцявано всякі благодати і ласки, але досі їх таке становище не тільки не змінилося, але ще й погіршилося. Все це разом зацікавлює верхівницю діяльністю Української Парл. Репрезентації і нашої партії, якої впливи серед верхівницю тепер незвичайно зросли. Верхівниця заперечує, що лиш раз удалося їх обдурити; тепер до боротьби за свої права вони йтимуть лиш спільним національним фронтом.

Конференції в Замку.

Дня 17. грудня в 11. год. передпол. Президент держави запросив до себе представників партій. Ваяли в ній участь також прем. Світалський та мін. Цар, означе не в характері членів. Протокол він із стенографісткою ради, пив, канцелярії Скаржинський. Президент отираючи конференцію склав, що запросив д-ра Світалського, який буде проводити, бо він (президент) хоче своєю дискусією, а в теп. обставинах було б йому справді трудно поручити д-рові Світалському місію створення кабінету. Запросив теж Цара, як бунт. шефа цин. канцелярії та свого дорадника в конст. справах і бажав, щоб саме ця справа присвячено конференції. Президент розумів, що настрій тепер напружений, та гадав, що його властєся змінити. До успокоєння причинилася би зміна конституції. Це вельке при ріжних поглядах. Колиб змінено конституцію, не було б чутко про лонання конституції, про її октрювання, про те, страх, про революцію та взагалі настав би спокій на цьому відтинку. Колиж і далі були би такі чутки без огляду на зміну конституції, ніхто їм не вірив би. Президент вірить, що між соймом і урядом дійде до гармонії, так що своїм завидуватимуть Польщі. Президент запросив послів не лише тому, щоб їм це сказати, але й тому, щоб послі дали спробу в дискусії над зміною конституції. Самособою ця дискусія не може мати претенсії, щоб могла бути вступом до дискусії в соймі. Президент здобув мн. тяжку чимало орієнтація в розмовах із послами, тепер ходить йому про те, щоб здобути заг. враження.

В дискусії перший промовляв полк. Славак. Він пригадав, що вже в осені разів відбули спільну раду в справі конституції, але опозиція не згодилася. Тоді песимістично дивився на можливість ухвалення змін конституції. Тепер йому властєся, що настрій змінився на краще. Пос. Недзьялковський заявив від ППС., що його партія все готова ставитися на залив президента, без огляду на те, хто є в його оточенні. Дальше пос. Недзьялковський й усі інші послі (не виключаючи й пос. Домбського, якого становили перше було інакше) сказали, що готові співпрацювати над зміною конституції. Пос. Домбський сказав, що хоч не належить до ентузіастів змін конституції, то відчуває, що суспільність бажав тих змін. Усі представники клубів заявлялися за таку зміну, щоб скріпила владу президента та стабілізувала уряд. Прем. Світалський сказав, що коли ходити про аргумент, що уряд не заний становниця до проекту ББ, лише поодинокі міністри, то треба азначити, що рада мін. взагалі не займалася проєктом зміни конституції. Колиж би уряд займався тією справою, то положення сойму було б трудне. Уряд не скликав налив. сесії, бо не наліявся, щоб зміну конституції обговорили в тій атмосфері, на яку заслугувала. Положення було теж драглине наслідком справи мін. Чеховича. Сойм сам мін зажадати скликання сесії, однаке уряд мусів би був тоді поробити з того висновки.

Пос. Розмарін про нац. меншости.

Підчас наради в Замку пос. Розмарін у дискусії сказав, що справа конституції, скріплення президентської влади та стабілізації уряду може бути поладана лише в соймі. Стабілізація уряду потрібна хоч би з госп. оглядів. Треба загарантувати вповні парламент як такий, його характер і виконувати ухвал парл. установ, бо парламентаризм нині є першорядною умовною розвитку держави. Треба теж при ревізії загарантувати, щоб принци конституції будуть виконувати. Березнева конституція має чимало важних і корисних постанов, але їх досі не ввели в життя. Це торкається передовим жидів. Годі також поминути при працях над ревізією конституції справу нац. меншостей. Бесічник не є представником нац. меншостей та ніхто не уповажив його виступати в їх імені, але він уважав своїм обов'язком азначити і підкреслити, що це справа вельми важна, а поагода II мусить найтисся в рамках нової конституції. Торкається не передовим жидів, які поза охороною своїх політ. і культурних прав мусить найти теж заспокоєння своїх господарських домагань.

Проволікання в утворенні уряду.

Прем'єром Цар або Бартель?

Зачувати, що до проф. Бартеля виїхав голова групи Зединення мист і сіл (відлам лівиці ББ) пос. Косцялковський. Кажуть, що проф. Бартель приїде анову у Варшаву. Який оборот прийшли би дальші події, то справа кризи є в руках преа. Мосцішкого та марш. Пасудського. В опозиційних колах кажуть, що прем'єром буде або мін. Цар або проф. Бартель. Злоади щодо Цара основують на цьому, що він був на конференції в Замку. Колиж не мав би бути уряд порозуміння, то участь Цара мало правдоподібна хоч би

тому, що за два роки свого урядування кілька разів мав непорозуміння зі соймом. На думку опозиції, колиб в уряді наступили зміни, то мусів би уступити прем. Світалський. Цар, Незабитовський та Пристор. Наслідником Цара був би або Леднішкий, один із визначних діячів санац. табору, або президент найв. суду Міхаєліс.

З посольських кол зачувати, що справа створення уряду ще пронозіється, бо в Замку затримено справу, над якими треба довше нараджуватися, а також треба порадитися зяни. Факівців. Оптимісти кажуть, що криза буде вже злікнована в найб. часі, бо президент уже докладно поінформувався про положення в соймі.

Розправа за ограблення поштового амбулянту.

Перед тарнівським судом присяглих почався процес проти двоє учасників нападу на пошт. амбулянт на шляху Розвалів-Дембича. Грабінники Чеслав Старосольський (радіотехнік, син радника краківського воєв'єського уряду) і Едв. Велелко (урядовець) забрали тоді 105.335 зол. 3 того видали в Познані на гуляше життя около 48 тис. зол., при чому виступали як графи Потопський та Стажевський. На першій розправі обв. Старосольський зізнав, нібито поштовець Букала, якого викинули підчас ограблення поїзда в руці і який був тоді тяжко ранений — ділав у змові з грабінниками. Це твердження заперечив св. Букала, а також обв. Велелко не твердив рішучо, щоб граб'їж, упряновану Старосольським, виконало в порозумінні з Букалом. Розправу відложили тоді на домагання оборонця обв. Старосольського, щоб розсліити умовий стан Старосольського.

Тепер два тарнівські лікарі зізнали, що Старосольський людина зовсім здорова та відповідала за свої вчинки.

Тепер два тарнівські лікарі зізнали, що Старів, тому що вони не є спеціалістами-психіатрами. Трибунал відкинув внесення, щоб Старосольського піддати оглядиам краківського мед. факультету. Судлям присяглим поставлено 43 питання в справі вини обоє обвинувачених, означе судді після наради вернули на саяю розправ з резолюцією, щоб трибунал згодився піддати Старосольського оглядиам крак. психіатрів. Трибунал згодився на домагання прис. суддів і відложив розправу до лютого 1930.

Ограблення листаря.

На дорозі між Бабичами та Кричею (пов. Пареминь) незнайний грабінник поранив листаря Залеського та забрав у нього 4.086 зол. і атів. Ведуть слідство.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 5960. 238 23—1

— Заняття „Діла“. Вчорашнє число „Діла“ заняло Львівське Городське Старство за закінчення (три останні розділи) статті п. з. „Церковні авантюри москвофілів“. Це 29-а з черги конфіската нашого органу в цьому році.

— Академія з нагоди ювілею Св. Отця. В неділю дня 22. грудня 1929 р. відбудеться в год. 11.45 вполудне в салі Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові Святочна Академія з нагоди ювілею Св. Отця Пія XI. Академію влаштовує Ювілейний Комітет при ласкавій співучасті Вп. п. Ізани Приймової, проф. Евгена Перфецького, проф. Бориса Кудрика та хорів Т-аа „Львівський Боян“ і питомців Духовної Академії. Вступ за запрошеннями. — За Ювілейний Комітет: о. мітрат Т. Войнаровський, Володимир Деникевич, д-р Степан Федак, о. д-р Йосиф Салій.

— Ревізії в Пагайках. Дня 12. грудня ц. р. з наказу старостів в Підгайках поліція перелезла докладну ревізію в домівці Т-аа „Просвіта“, в якій містяться всякі українські установи як „Сільський Господар“, „Рідна Школа“ й ін. Ревізія трівала від 10. год. ранком до 6. год. веч. Чого шукали — не відомо. Забрали книгу протоколів, памяткову книгу й календар з 17-го року, 340 ріжних писем, обіжників, карних наказів, кореспонденції і т. п. Крім цього забрали хрест УГА ч. 2033 і також мініатюрку від урядовця Івана Данькова. Тому, що Даньків не хотів віддати хреста, як призначеної своєї власности, то його арештовано. Випущено його на волю аж з повітрової команди поліції.

— Крадіж у поштовім возі. З поштового воза, що їхав з Колоднів до Шманийовець, невідомі злодії вкрали 15 поручених листів і два грошеві листи вартости 1000 зол. Арештовано поштаря Василя Сороку підозрілого в цій крадіжці.

— Із судової салі. Перед львівським судом присяглих відбувається розправа проти кількох

машини, які ще 1927 р. напали на родину Мартинів Шнапа у Володим та зрабували там золоті прикраси, перстені та невеличку суму грошей, після чого родину стероризовано революційними страдами. Дешо пізніше ці самі бандити напали на другу родину жидів Рота у Жиравці, вбивши до заляканої господині дому з револьверів, зрабували 600 золотих. По довшім часі цю банду висліджено і поставлено перед судом. Покищо перед судом відповідає Мартинів Дідух із Давидова, який був ватажком банди Мечислав Яремко і Болеслав Непсуз із тої ж Давидова. Розправа ще не закінчена.

— **Ревілідація православних церков.** „Слово йстина“ пише, що справа ревілідації костелів, які царський уряд нацьбує на переміну на православні церкви, набирає тепер на Волині великого розмаху. У кількох місцях духовенство накликає вірних до спротиву проти ревілідації та до вищення свідів, які свідчили про те, що ця церква була колись костелом. Православний єпископ Симон виготосив у Золотоніській церкві дуже гостру проповідь у цій справі.

— **Трагедія у Бориславі.** Власник реставрації Борислав Н. Полужиня від довгого часу жив у родині зі своєю жінкою, яка зраджувала його та кілька разів покидала. Дня 14. XII. Полужиня прийшов з революційера до своєї невірної жінки і смертельно поранив її після чого хотів наложити на себе руку, але кудя відбилася від годинника, що був у кишені і навіть не поранила його. Важко поранену жінку лізвезено до лікарні де перевершено операції. Лікарі не мають великої надії врятувати її при житті. Н. Полужиня арештовано. Ця справа викликала у Дрогобичі чималу сенсацію.

— **Іде зима.** Вчорашньої ночі перший раз цієї осені земля покрилася білим саваном снігу і природа влягнула зимову ясну. На північних узліссях Польщі температура впала до 0° Цельсія і земля вистелена білою скатертю зі снігу. В Карпат, особливо в західній їх частині, гори покриті грубими сніговими верствами, які збільшують сніговий покрив. Температура в Татрах упала на 1° Цельсія. В Закарпатті верства снігу сягає 5 см, а на шпильках Татрів 15 см. Температура біля Морського Ока впала на 3° Цельсія. Можна сподіватися, що зима загостить до нас у найближчу зиму часі.

— **Жертви праці в Яремчу.** Залізничні робітники Василь Недільчак і Михайло Стельмак розбирали руштовання на залізничному від'їзді біля Кам'яної Довбуша в Яремчі і через небезпечність упали в висоті 11 м. на каміння, та важко пошкоджені пролежали кілька годин на землі, аки прийшов автомобіль рятувального помігав в Надвірній. Василь Недільчак має пошкоджені ноги, а Михайло Стельмак звинув. хрестний стовп і розбив голову.

— **Безплатні візи до ЧСР.** У найближчому часі закінчатся переговори між польським мілітарством закордону, справ і посольством Чехословаччини у Варшаві в справі паспортних полегш. Ухвалено проект закону, на підставі якого безплатні візи на переїзд в Чехословаччину до Польщі і в Польщі до Ч. С. Р. будуть діставати журналісти, військові особи і державні урядовці. Але з тих полегш можуть користатися тільки ті журналісти, які є членами „Синдикату діячів-журналістів“. Закон про ці полегш буде важний від 15. січня 1930.

— **Незаконні переходи через кордон СРСР.** Польська статистика прикордонного батальйону, що береже кордон від Дзисни до Стовпця, вказує, що на цій відстані в місяці листопада із СРСР переходило 99 осіб виласених легальних, а приховано 762 нелегальних збігів, що вітали з СРСР до Польщі. З тої кількості збігів польські сторожі завернули назад 659 осіб, а зрім того на кордоні арештовано 34 особи, підозрілі в комуністичній агітації.

— **Гурагани в Норвегії.** Над Норвегією шалів гураган, получений з громами і блискавицями. В околицях Осла кілька сіл зруйновано зовсім. Громи западали декілька хат і півнали телеграфічне полушення. Шкоди від гураганів дуже великі.

— **Вистава релігійного мистецтва у Парижі.** В музею Галієра у Парижі улаштувано виставу релігійного мистецтва. У цій виставі беруть участь мистці, які у себе континуують мистецькі традиції і належать до „Товариства св. Івана“ та до інших мистецьких релігійних угруповань. На цій виставі зібрано також багато експонатів релігійної архітектури.

— **Недуга Дюєя.** Американський фінансовий воротар при польським державним банку Дюєй тяжко занедужав. Лікарі заборонили йому вставати з ліжка і працювати в банку.

— **Шкаве озеро.** Бельгійські геологи відкрили в Уральських горах невідоме досі озеро, яке є далеко глибше, як довге і широкі: його глибина сягає 236 метрів а довжина 215 метрів. Це озеро не має жадного допливу і має же-

ральну воду, якої температура є 17° вища, як температура повітря.

— **Кінець монстрпроцесу у Соляноку.** Дня 16. ц. м. у мадрейській місті Солянок закінчився судовий процес проти 32 жінок із села Надьров, що троїли своїх дітей та чоловіків. Суд присяглих засудив 63-літню Анну Ліпку на кару смерті через повішення, 71-літню Софію Олягову і Розалію Себестіян, Голибу, Котеляську та інших обвинувачених на досмертну внацію. Треба додати, що 4 жінки, які були найбільше винуваті у тій жахливій справі, довідавшись про вислідження їх злочинів, самі зажили отрую, якою позбавили життя своїх чоловіків і скінчили самовбивством.

— **Найстарша людина на світі.** Китайські газети подають вістку, в яку не легко повірити, але вона правдива: До Пекіну приїхав на днях із провінції Сусуан китаець, який має тільки 252 роки життя. Цей молодик цілком здоровий, має дуже добру пам'ять і любить оповідати різні свої любовні пригоди зперед 220 літ. У розмові з журналістами балакає цей добродій цікаві історії про життя китаїць за часів другої манджурської династії. Він був знахором із професії, лікував хорих різними зіллями і каже, що живе так довго тому, що не їв м'яса, а тільки рослинні страви. За свого життя був він 23 рази женатий, а його остання жінка має тепер 62 роки. Посивів цей добродій щойно в сотім році життя. Перед 100 роками китайський уряд визначив йому досмертну платню.

— **Справлення похибки.** В останнім малім фейлетоні закралоса дві друкарські похибки. Одна, це слово „п'ятдесят“, яке згідно з новим правописом пишеться „п'ятдесят“, а друге слухняний — має бути „слух'яний“.

На передніх позиціях.

(Огляд народньої праці в Ярославі 1929 р.)

Багато можна написати про життя українців у Ярославі та в ярославському повіті і це було б навіть потрібне. Однак наразі обмежуємося до огляду нап. життя за останній рік.

З давніших заслужених діячів, які будили Ярославщину до життя, слід назвати хоч би тільки таких, як о. шамбелян Погорельський, проф. Янів, д-р Михайло Станько, адвокат, тепер в Хусті на Закарп. Україні і управитель школи в Павлівському Шумський, що погинули на Вел. Україні в 1919 р. Після війни відживив у нас товариське життя меткий організатор медик Шкурат, полтавець Хмурий, емігрант з Вел. України. Коли тих людей не стало в Ярославі, наше життя значно підупало. Причиною того упадку є давнє і нове лихо, що має свій довгий корінь у нездорових відносинах.

Коли не стало людей до громадянської праці, залишився з давніх діячів на місці один тільки парох і декан, радник міста о. К. Хотинський, на якого звалено головство всіх товариств і весь тягар праці. Річ природна, що кільканацять українських товариств в Ярославі під одним головством, хоч і як працюватимуть, не могли якнайкраще розвиватися. Отже деякі товариства вправді жили, але деякі підупали.

Щоби повернути українське життя до попереднього розвитку, а навіть обхопити в де-чому такі ділянки, які дотепер дежали зовсім облобом, завважалося нове мішанське товариство „Зоря“ і перші його загальні збори відбулися 2. грудня 1928 р. Було це „сензаційне“ товариство на ярославському ґрунті, яке, крім національного освідлення та економічного піднесення тутешнього мішанства, постановило собі згуртувати і притягнути до себе розсіпані та зовсім неосвідомлені українські елементи. Товариство ще зорганізував проф. д-р П. Пеленський, а головою його вибрано тут пораз перший людину з мішанства, свідомого промишловця п. Тому Преторіоса. Дуже тяжке завдання, мало перед собою нове товариство. Воно стрінулося з різними перешкодами місцевого характеру, а притім мусіло передломати стару апатію і зневіру, в мішанських кругах глибоко закорінену. Всеж таки, маючи за собою рік праці, може виказатися деякими гарними здобутками. Воно в першу чергу виняло собі хату з городом, де провадило сходини і наради виділу та відбуло досі протоколованих 45 засідань. Були тут відчити, т-во устроїло спільну мішанську професору, в якій взяло участь 124 членів, далі кільканацять забав і фестивалів у власному городі під національними барвами — річ досі в Ярославі цвідиана. Прибутки з того обернено на оплату комірного, на уладження городу з кружляком і гоїданкою, як також на обстановку, що разом представляє вже значне майно товариства.

Важко ще зазначити, що при товаристві

засновано кравецьку кооперативу готових убрань. Однак перші спроби тої співробітні показались дуже тяжкі, бо до успішного розвитку такого підприємства є потрібний хоч би невеликий капітал.

Заїснування товариства „Зоря“ мало тут те значіння, що впровадило тим самим новий чинник ривалізації і суперництва в діяльності зі старими товариствами. Воно змусило їх до більшої напруги й активності, а вислідом цього є ряд нових організацій і розвій асього нашого життя в швидкому темпі.

Ще торік в осені внаслідок припливу до Ярослава кількох професорів середніх шкіл повстала тут філія „Учительської Громади“, що збиралася в помешканні „Зоря“ Та організація, маючи кільканацятьох членів, з своїх місцевих вкладок заплатала шкільну оплату двома бідним ученикам, а з кімнем червня, тобто шкільного року, розділила всім нашим дітям з народних і середніх шкіл у Ярославі нагороду пильності в постаті української книжочки. Кожна дитина гр.-кат. обряду дістала таку „пам'ятку“, себто книжочку видання М. Таранька або „Просвіти“, на якій знайшла своє ім'я і прізвище, клясу, до якої переходить і скромну дилкацію. Таке облудування шкільних дітей у Ярославі українською книжкою — це річ новітня і досі нова й небувала. Крім цього „Учительська Громада“ улаштувала в червні приготуваний курс до аступного іспиту до І. класу, завдяки чому перейшло до гімназії кільканацятьох наших хлопців.

Під весну цього року засновано спільними силами Повітовий Союз Кооператив, який дав уже докази своєї живучості та запуску якнайкращої діяльності на економічному полі.

З приводу агаданого чинника ривалізації кинулися й інші прожохом до роботи, улаштуваючи вистави, забави і фестивали в міським парку, з чого дохід призначено на українську захоронку на Горішньо-лежайським передмістю і на українську бурсу св. Онуфрія при вул. Полятовського. Обі інституції мають свої власні муровані дома.

Спільними силами відбуто величаві свята Шевченка і „Просвіти“ на весну ц. р. Салю польської ремісничої „Глязди“ була кожним разом виповнена величезним здвигом народу з міста і з повіту.

Однак зайшли в літі випадки, що сколихнули і порушили до живого все українське населення. На Долішньо-лежайському передмістю, дуже розлогому, а замешкалому майже виключно українцями, внаслідок чого й названо му давни полками „рускем шпедмесцеєм“, польські чинники приступили до будови „охоронки“. Українське населення передмістя добачило в тім замах на свою душу. Думку цієї будови мав підлати тамошний учитель Кілярський, шхеполяк, помальований на підсудника, який вже має від року процес з передміщанами на тлі національної нетерпимості й образи почувань українського населення. Коли родичі дітей домагалися науки всіх предметів у рідній мові, то цей панок виганяв їх на Україну з ріжними образливими епітетами. Цеголяня ки. Чарториского в Шівську під Ярославом і будинок „охоронки“ (доволі величавий, хоч партерний) стоїть уже під дахом. В ньому мають помішуватися якісь швальні і вартати. Боронитися перед тим наступом треба зі всіх сил не інакше, як при допомозі української захоронки, яку треба там збудувати.

В неділю, 10. листопада ц. р., відбулося під предсідательством о. крилошанина Хотинського в домі т-ва „Зоря“ оснування, а радше відновлення упавшого і призабутого „Товариства охорони дітей і опіки над молоддю“ з 1922 р. Само життя висунуло потребу й домагання мати таке товариство. Молодь шкільна і поза-шкільна, дуже часто опущена й бідна, не може виховатися на пожиточних громадах, а не раз марнується і найкращий талант. Нема в Ярославі українського сиротинця, хоч є два сиротинці польські і два жидівські. Наші діти під примусом розпучливого та безвихідного положення мусять йти до польських сиротинців. Але там приймають виключно діти польські, тобто рим.-кат. обряду. Значить: поки українська дитина там дістанеться, мусять її перевести на польське (рим.-католицьке). Нововідроджене товариство, якого почесним головою вибрано о. декана Хотинського, а дійсним головою п. Петра Бартошка, вислуженого урядовця дирекції скарбу, буде заступатися за шкільними дітьми, опікуватися поза-шкільними і дошкільними та поведе свою діяльність для добра українських дітей в рамках статуту.

Врешті прибуло ще одно товариство. В домі т-ва „Родина“ відбулися 24. XI. перші загальні збори т-ва „Луг“. Предсідником тих зборів вибрано д-ра П. Пеленського, а головою товариства інж. Прибітківського.

В останньому часі крім живої кооперативної діяльності по селах, піднято наново зане-

бану просвітної організації, так гарно ведену свого часу п. Мартином Перекашом, а виявлену цілою сіткою заложених або піднесених з волею упадку читальні „Просвіти“. Ту саму діяльність продовжує тепер молода й енергійна сила.

Величезною недостаткою для міста Ярославля є брак власного Народного Дому і відповідної світлиці на вистави, забави, збори і на все те, чого домагається життя від живої нації. Є тут різні доми і сади польські числом шість, є тут такі самі доми, сади і заборони солідарності з незломності життів — нема тільки більшої зомішки української. За недостаткою власного огнища багато українців загіриває свого духа при огнищах польських, а тому й не дивиння, що з української крові повстає щораз більше перекинчиків. З тої крові стоїть у нас bastion чужого патріотизму й шовінізму три четвертини мішанства. Шойно все те уявивши собі, відчувається біль — біль просто фізичний, що такий княжий город, як Ярослав, який лежить на такій важкій позиції, дотепер не має жодного відповідного репрезентативного дому.

Здигнути якийсьорше такий дім всенародної свідомості й гордості поставила собі за ціл уся українська громада в Ярославі.

Раз кинений клич на спокійне плесо життя ярославського громадянства знайшов повне признание. В найкоротшому часі вийде поклик у справі будови Українського Народного Дому в Ярославі, до краю та асього українського народу, який напевно зрозуміє вагу і значіння того поклику. Треба пам'ятати, що Ярослав є ключем до всієї Галицької Землі, над яким щораз кріпше затісняються, особливо тепер, від віків наставлені кліщі противника.

Дивогляди.

„Руси це поляк грецького обряду. Це правда історична“.

Під таким заголовком знаходимо в „Гоньбу Землі Півотрвожескої“ з дня 16. листопада статейку, яку перекладає досвідливо для наших читачів замість гумористичного кутка:

„У 864 р. падали Варяги Руси, германці зі Скандинавії на польський Київ і накиннули Полякам назву Руси. У 988 році Руси в Київ приняли грецький обряд і накиннули його підданним Полякам. Від тоді обряд став приточною рисою між Поляками і півночі в заходу, які перше прийняли латинський обряд у 966 році і між Поляками і півдня від Сяну аж по Урал до Чорного моря, яким з політичних мотивів накиннули грецький обряд. Подібно рідні брати Хорвати в Сербії стали власними ворогами, наслідком відмінного обряду. Сербії прийняли грецький обряд, а Хорвати латинський.“

Обряд і вживання латинських букв або кирилиці не може змінити національності. Тому теперішній сербський король скасував старий східний юліанський календар (що співзвучає на 14 днів), а ввів грегорианський західний календар; скасував кирилицю і ввів для обох обрядів латинські букви. Реалізація лишиться ненарушеною. Кожен може собі вибрати або по влободі змінити обряд. Скасували також назву Сербів і Хорватів, а завели нову спільну назву югословян, себто південних словян. Серб каже, що є югослов'янином грецького обряду, а Хорват каже, що є югослов'янином латинського обряду.

„Ті історичні факти треба пригадувати нашим Українцям, Січовикам, Мазецинам, Москалям, Росіянам, Панславістам і т. д. Нема нашо-

вості української, гайдамацької, мазециньської, гуцульської, і т. д. і т. д. Всі слов'яни східної і південної Європи над Чорним морем дістали германську назву Руси.“

„Отже коли хто скаже, що є русином, нехай знає, що є Поляком грецького обряду. Обряд по змінює національність. — Кєвопта проф. Я. А. Лукашевич“.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Олена в Фолісів Лінинська, вдова по надраднику і адвокаті померла 14. грудня 1929 у Львові після тяжкої недуги, заосмотрена св. Тайнами. Покійна, будучи жінкою Петра Лінинського, довгі роки терпіла лихоліття у заточенні на мазурах у Дембіці, Гелі, Новім-Торзі, Грибові та вкінці в Новім Санці — де спільно зі своїм мужем вели разом з Василем Яворським, надрадником скарбу, тяжку, а в наслідках такої корисної праці над пробудженням найдалшого закутка нашої землі — нашої Лемківщини. — Покійна померла в 66-мі році життя, а все своє існування, немаче до останнього віддиху свого, була знайома і працюючою робітницею на ниві своєї дорогої Батьківщини — не було посягати ні праці ні труду, якого би Покійна не виконала для добра свого народу. Вона то одна з перших покляла підвалити організації і освідмлення жіноцтва на далекій Лемківщині. Не було товариства просвітнього, організаційно-жіночого, де Покійна не брала би живої участі, як 40-літня майже членниця нашої „Просвіти“, Тов. „Дістер“ і інших. Останні роки свого життя після смерті свого мужа перебувала в Перемишлі. В. І. П.!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Кооператива Український Театр у Львові (театр ім. Тобілевича). — (Сала Ремісничої Пазати, пл. Стрілецька): Серед, 18-го т. 7-30 „Панник“, опера Штодця.

Четвер, 19-го т. 7-30 „Панник“. Субота, 21-го т. 7-30 „Панник“ опера. Неділя, 22-го т. 3 понод. „Панник“ Неділя, 22-го т. 7-30 веч. „Маруся Богуславка“.

Великий Миський Театр: Серед, 18. грудня, год. 7-30 веч. Ерос і Психе Юр. Жулавського (відновлення).

Четвер, 19. грудня, год. 7-30 веч. Ерос і Психе. Пятниця, 20. грудня, год. 7-30, „Княжна Шіаго“ (зніжки важкі).

Малий Миський Театр: Серед, 18. грудня, год. 7-30 „Адвокат і рожі“, (гостинний виступ В. Бридліського). Дешевий день, зніжки важкі.

Четвер, 19. грудня, год. 7-30 веч. Чуда в Лорді — відічит письменниці Шпирівної.

Пятниця, 20. грудня, год. 7-30 веч. Адвокат і рожі (гост. виступ В. Бридліського (дешевий день, зніжки важкі)).

Театр реалі „Гонг“ — в салі кіна „Кольосей“:

Серед, 18. XII „Стіна плачу“, дві вистави; год. 7-30 і 9-30.

Кіна.

АПОЛЬО: На позориті (Вільма Банні). КАСІНО: Пропавше завішання (Карло Азділі).

КОЛЬОСЕЙ: Ватажок засудження (Фейрбенкс). Липарі воєно.

ЛЕВ: Серце мушкетерів (Корінна Гріфіт).

МАРУСЕНЬКА: Облава (життєві розбиття).

ОЛІА: Одна ніч у Лондоні.

ПАЛІА: Обі змуконі фільми: Чотири чорти. Нью-Йорк у ночі. (Надзаток: Потгорино пос. д-ра Райха).

ПАН: Ніч козани.

ПАСАЖ: Гасанова німста (Том Мікс).

СТИЛЕВЕ: Наслідки престолу.

ФАТАМОРГАНА: II перан.

ХІМЕРА: Фірт без галики.

УТІХА: Король пачкарів.

Програма радіо.

Четвер 19. XII. 1929.

Варшава (1411,7) 12-40 Шкільний концерт. Краків (312,8) 17-45 Трансмісія в Варшаві. Гельсінгфорс (221,4) 18-40 Спіл. Ляйпціг (259) 16-30 Літоті і різдв. пісні Братислава (279) 19-05 Популярна музика. Талін (296) 17-30 Концерт: Брамс, Моцарт, Шуберт. Брно (342,7) 19-05 Концерт: Вебер, Мендельсон, Шуберт, Вагнер. Лондон (356,3) 20-45 Військовий концерт. Штутгарт (360) 16-00 Концерт радіооркестри. Берлін (418) 16-30 Концерт солістів. Штокгольм (436) 20-20 Концерт солістів. Рим (441) 21-05 Симфонічний концерт. Лянгенберг (473) 17-30 Твори Шекспіра в музиці Мендельсона, Гумпердінка, Вайнгартнера. Прага (487) 16-30 Концерт Шелліна. Мільно (501) 20-30 Вечірній концерт. Брюссель (509) 21-00 Концерт в Амстердамі. Відень (516,3) 15-30 Концерт капелі Соляйна. Рига (525) 19-03 Опера. Мюнхен (533) 16-30 Концерт радіотрі. Будапешт (500) 17-45 Військова оркестра. Москва (825) 15-30 Російська опера. Ковно (1935) 18-30 Вечірна музика. Ленінград (1000) 16-40 Концерт братів Ляпінських. Париж (1725) 16-45 Танкова музика.

Пятниця 20. XII. 1929.

Варшава (1411,7) 17-45 Концерт мандоліністів. Краків (312,8) 16-25 Концерт грамофонів. Гельсінгфорс (221,4) 17-00 Хор і мандоліністи. Ляйпціг (259) 16-30 Камеральна музика. Талін (296) 17-30 Вечірній концерт. Лондон (356,3) 19-45 Сутні Гендлі. Штутгарт (360) 16-00 Концерт в Вісбадену. Берлін (418) 18-30 Співацький рециталь. Стокгольм (436) 20-00 Концерт: Вагнер, Чайковський. Рим (441) 17-30 Пополудневий концерт. Лянгенберг (473) 13-05 Популярна музика. Прага (487) 16-30 Концерт: Двома, Фібіх, Брамс, Мільно (501) 20-30 Симфонічний концерт. Брюссель (509) 21-15 Орган в костела Кармеліти. Відень (516,3) 16-25 Концерт солістів. Рига (525) 19-03 Концерт. Мюнхен (533) 17-15 Музика в домі: Фішер, Кіндерман, пісні, музика церковна. Будапешт (500) 9-15 Балайкова оркестра. Москва (825) 15-30 Етнографічний концерт. Ковно (1935) 18-10 Вечірній концерт. Ленінград (1000) 16-30 Музика дутин інструментів. Париж (1725) 16-25 Популярний концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Св. Миколай для чимних дітей заготовить у середі, дня 18. грудня н. р. о 4 год. пополудні до салі „БЕСІДІ“ (вул. Рутівського, Народний Дім). Подарунки складати рано у джурині пани. — Українська Захоронка. Загальні Збори Філі „Союзу українців“ в Теріполі відбудуться не 22. XII лише 29. XII, в таким самим денним порядком. В. н. д. 1113 1-1

Порядок Богослужень дня 19/12 1929 в Четвер в Храмовій паздині у церкві св. О. Николія у Львові.

Серед, 18. Навечері 18/12 1929. О год. 5 вечір Всеночне. Наука, Супілікія, Благословення Найсв. Тайнами, Миронія і ціловання Мира з Мошею св. О. Николія в Барі.

Четвер 19/12 паздині храм. св. О. Николія: О год. 3 рано Утрня. О год. 6, 7, 8, 9, 9-30 читані св. Літургії. О год. 10 рано торжественна співава Літургія. О год. 10-45 Проповідь паздинна. О год. 12-15 Поблагословення обновленої внутрі літом 1929 Церкви св. О. Николія, посвячення нових Ікон і старинних консервально відновлених. О год. 13. Водосвяття перед церквою. О год. 16. Вечірна Наука Анафист св. О. Николія. Супілікія, Благословення Найсв. Тайнами і ціловання св. Мира з Мошею Барийского Святителя Хр. Николія — Слухання св. Сповіді від 3 рано до 13.

Пятниця 20. грудня 1929. Попраден: О год. 8 рано: Св. Літургія за упокій всіх парохій на Соборний Парастасом — Свяц. Василь Ломчина. 1110

Загальні збори Філі „Просвіти“ в Турні над Стр. відбудуться дня 26. грудня 1929 р. в салі власного дому зі слідуєчим денним порядком: 1. Відкриття зборів. 2. Відчитання протоколу о останніх загальних зборів. 3. Звіт уступаючого Виділу: а) секретарів, б) скарбника, в) голов секцій. 4. Звіт контрольної комісії і внесок на уцілення абсолютної 5. Вибір нового Виділу і контрольної комісії. 6. Освітлий реферат. 7. Внески і запити. — Збори відбудуться зараз по Службі Божій, яка відірається в годині 9. в місцевій церкві за померших членів Товариства. — Обов'язком кожного члена є явитися на загальних зборах, як рівнож кожна читальня повинна вислати на ці збори своїх делегатів. — Вніл.

Загальні Збори Філі „Просвіти“ в Сяноці відбудуться дня 26. XII. 1929 о 3-тій годині пополудні з таким порядком дня: 1. Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів. 2. Звіт в діяльності уступаючого Виділу. 3. Звіт Контрольної Комісії. 4. Уцілення абсолютної уступаючого Виділу. 5. Вибір Виділу. 6. Запити і внески. — За Виділу: о. Петро Андрейчик пр. голова, Василь Подубинський пр., секретар. 1111 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик препізнати продає за годинку і на рати від десятиліт діт а найліпшої сторони азіана фірма ГІАІІІ Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1002 24

ГАРНИЙ шалік і панчішка, куплені у фірмі „МАЯ“, Пасудського 27, є найкращим дарунком від святого Миколая. 1093, 3-4

ІНТЕЛІГЕНТНОГО просвітнянського робітника, кооператора й дрігента в одній особі, прийме негайно філія „Просвіти“ в Лежайську. Зголошення на адресу Філії. 1112 1-1

ЕКСТЕРНІСТ учительського семінара, прийме лекції з нисит гуманістичних клас і семінара, також з народних шкіль, тільки у Львові. — Зголошення: Степан Шудяган, Львів, вул. Супіліської ч. 6. у п. Незнаєчких, сутерни. 1113 1-1

АДВОКАТ Балтарович в Золочеві прийме негайно апікланта субституата або адвоката до спілки. 1109 1-2

УЧЕНИКІВ-СТУДЕНТІВ прийму на станцію від січня. Фортеця, окремий покій. — Хшановської 10. Опанка. 1107 1-1

ГОСПОДИНІ до ведення дому й купити шукає негайно безжениий свашеник. — Зголошення з поданням умов слати: Уряд парохіальний, Туркир, п. Делія в Галича. 1108 1-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціаліст шкірних, венеричних і сексуальних хорі та лікарської косметики ординує від 8-10, 14-18 в неділі і святя від 10-11. Гірське сонце. Вапофор. Діатермія. Криотерапія. Сепараткові почесальні. ЛЬВІВ, вул. Поточного ч. 11. І. п. 826 Телефон 65-87. 35-7

Д-р Р. Несторович

ординує у внутрішніх і жіночих недугах ПЕРЕМІШЛІ, Францішанська 37. Просвітлювання Рентгеном, кварцева 1085 дямпа, лікарські аналізи. 2-1

Поручаємо

всілякі тартакові матеріали, які смерека — ялиця так столярські, як і будіельні. Тартак ЗАРВАНІЦЕРА в КАЛУШІ. 945

Найкращий дарунок на св. Миколая зол. 6-50 ГОДИННИК ANSOL зол. 6-50 швейцарський з гарантією тільки у Б. ГРИНВЕРГА Львів, Свистоза 4.